

สรุปการวิจัย และข้อเสนอแนะ

การดำเนินการวิจัยครั้งนี้สามารถสรุปการวิจัยและให้ข้อเสนอแนะได้ตามลำดับดังต่อไปนี้

5.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

5.1.1 เพื่อพัฒนารูปแบบการสอนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้กิจกรรมคัดสรรเพื่อการสื่อสาร

5.1.2 เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านชำมุลนาก สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอแก่งคร้อ จังหวัดชัยภูมิ

5.1.3 เพื่อศึกษาเจตคติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านชำมุลนาก สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอแก่งคร้อ จังหวัดชัยภูมิ ที่ได้รับการสอนโดยใช้กิจกรรมคัดสรรเพื่อการสื่อสารที่มีต่อวิชาภาษาอังกฤษ

5.2 วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ เป็นการวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบการสอนวิชาภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้กิจกรรมคัดสรรเพื่อการสื่อสาร ที่ใช้วิธีวิจัยเชิงปฏิบัติการ ซึ่งนำหลักการและรูปแบบการวิจัยเชิงปฏิบัติการมาใช้ในการดำเนินการ รูปแบบดังกล่าวประกอบด้วย การดำเนินการ 4 ขั้นตอนคือ ขั้นวางแผน (Plan) ขั้นปฏิบัติการ (Act) ขั้นสังเกตการณ์ (Observe) และขั้นสะท้อนผลการปฏิบัติ (Reflect) เมื่อปฏิบัติครบวงจรปฏิบัติการวงจรหนึ่ง ๆ (4 ขั้นตอน) มีการสรุปหาข้อบกพร่องและแนวทางแก้ไข แล้วนำไปปรับปรุงการดำเนินการทดลองในวงจรปฏิบัติการใหม่ต่อไป

5.2.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านชำมุลนาก กลุ่มโรงเรียนภูผาแดง สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอแก่งคร้อ จังหวัดชัยภูมิ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2539 จำนวน 31 คน

5.2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย จำแนกตามลักษณะของการใช้ได้ดังนี้

5.2.2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองปฏิบัติ คือ แผนการสอนจำนวน

20 แผน

5.2.2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการสะท้อนผลการปฏิบัติ มีดังนี้

- 1) แบบสังเกตพฤติกรรมการสอนของครู
- 2) แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน
- 3) แบบสัมภาษณ์นักเรียน
- 4) แบบบันทึกประสบการณ์การเรียนรู้
- 5) แบบฝึกหัดท้ายแผนการสอน
- 6) แบบทดสอบย่อยหลังวงจรปฏิบัติการ

5.2.2.3 เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินประสิทธิภาพของรูปแบบ ได้แก่

- 1) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ
- 2) แบบทดสอบวัดเจตคติวิชาภาษาอังกฤษ

5.2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการดังต่อไปนี้

5.2.3.1 ก่อนดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน 1 สัปดาห์ ผู้วิจัยให้นักเรียนทำแบบทดสอบวัดเจตคติต่อวิชาภาษาอังกฤษ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

5.2.3.2 ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ตามแผนการสอนที่ใช้กิจกรรมคิดสรรเพื่อการสื่อสารที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีการปรับปรุงระหว่างดำเนินการเป็นระยะ ๆ โดยใช้ข้อมูลสะท้อนผลการปฏิบัติ ซึ่งได้จากการที่ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยร่วมกันสรุป อภิปราย และวิเคราะห์ข้อมูลจากการสังเกตพฤติกรรมการสอนของครู การสังเกตพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน การสัมภาษณ์ การบันทึกประสบการณ์การเรียนรู้ของนักเรียน การทำแบบฝึกหัดในแต่ละแผนการสอน และการทำแบบทดสอบย่อยหลังวงจรปฏิบัติการที่ 1 2 3 และ 4

5.2.3.3 หลังสิ้นสุดการทดลองปฏิบัติ ผู้วิจัยให้นักเรียนทำแบบทดสอบวัดเจตคติต่อวิชาภาษาอังกฤษที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นอีกครั้งหนึ่ง

5.2.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

5.2.4.1 ข้อมูลเชิงปริมาณ สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนแบบฝึกหัดท้ายแผนการสอน คะแนนแบบทดสอบย่อยหลังวงจรปฏิบัติการ คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษและคะแนนเจตคติต่อวิชาภาษาอังกฤษ ตลอดจนเปรียบเทียบคะแนนเจตคติต่อวิชาภาษาอังกฤษก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยการทดสอบค่าที (t-test)

5.2.4.2 ข้อมูลเชิงคุณภาพ ได้จากการใช้แบบสังเกตพฤติกรรมการสอนของครู แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน แบบสัมภาษณ์นักเรียน และแบบบันทึกประสบการณ์การเรียนรู้ของนักเรียน ซึ่งผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมดังกล่าว มาวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) เพื่อประเมินสภาพการณ์ที่เกิดขึ้นว่าดีหรือไม่ เหมาะสมเพียงใด พบปัญหาหรืออุปสรรคอย่างไร และควรปรับปรุงแก้ไขอย่างไร เพื่อพัฒนารูปแบบการสอนวิชาภาษาอังกฤษให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

5.3 สรุปผลการวิจัย

การดำเนินการวิจัยเชิงปฏิบัติการในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้พัฒนารูปแบบการสอนวิชาภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้กิจกรรมคิดสรรเพื่อการสื่อสาร ซึ่งผลการวิจัยสามารถสรุปประเด็นต่าง ๆ ได้ดังนี้

5.3.1 รูปแบบการสอนวิชาภาษาอังกฤษ โดยใช้กิจกรรมคิดสรรเพื่อการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ เป็นดังนี้

1. นำเข้าสู่บทเรียนโดยใช้กิจกรรมที่มีความหลากหลาย ได้แก่ กิจกรรมหัวใจครึ่งดวง กิจกรรมกระซิบท่อ กิจกรรมบัตรภาพ และเพลง เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนเกิดแรงจูงใจในการเรียนและทบทวนคำศัพท์ที่ต้องใช้ทำกิจกรรมต่าง ๆ ของชั่วโมงนั้น ๆ

- ชั้นสอน** **ชั้นเสนอเนื้อหา** เสนอเนื้อหาโดยการเสนอคำศัพท์ โครงสร้างประโยค บทสนทนา และเนื้อเรื่อง โดยใช้สื่อการสอน อาทิ บัตรภาพ บัตรคำ แถบประโยค แผนภูมิ แผนที่ เพลง บทบาทสมมติ ฯลฯ เพื่อให้นักเรียนเกิดความรู้ความเข้าใจในเนื้อหา
- ชั้นการฝึก** หลังจากเสนอเนื้อหาแล้ว ในชั้นการฝึกจะให้นักเรียนได้ฝึกใช้ภาษาที่เพิ่งเรียนรู้ใหม่ ในลักษณะของการฝึกแบบควบคุม (Controlled Practice) โดยผู้วิจัยเป็นผู้นำในการฝึกและคอยให้ข้อมูลย้อนกลับแก่นักเรียน เพื่อให้ นักเรียนใช้ภาษาได้อย่างถูกต้อง
- ชั้นการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร** ใช้กิจกรรมคัดสรรเพื่อการสื่อสาร ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ได้แก่ กิจกรรม Jigsaw กิจกรรม Word Order Game กิจกรรมมาสัมภาษณ์ฉันสิ และเพลง ซึ่งมีความหลากหลาย น่าสนใจ และเหมาะสมกับระดับความสามารถของนักเรียน เพื่อให้ นักเรียนได้มีโอกาสใช้ภาษาในสถานการณ์ต่าง ๆ ด้วยตนเอง
- ชั้นสรุป** ผู้วิจัยใช้คำถามนำ เพื่อให้นักเรียนตั้งข้อสังเกตและสรุปบทเรียนได้ด้วยตนเอง
- ชั้นวัดและประเมินผล** ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดท้ายแผนการสอนทุกแผน และสังเกตการใช้ภาษาอังกฤษในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ในชั้นเรียน
- สำหรับกิจกรรมคัดสรรเพื่อการสื่อสารทั้ง 4 กิจกรรม หลังจากที่ได้รับการพัฒนาโดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปฏิบัติการ พบว่า มีรายละเอียดดังต่อไปนี้
- รายละเอียดเกี่ยวกับกิจกรรมคัดสรรเพื่อการสื่อสาร

กิจกรรม Jigsaw

วัตถุประสงค์

1. เพื่อส่งเสริมความแม่นยำในการสร้างรูปแบบประโยคต่าง ๆ ในรูปแบบเกมการแข่งขัน
2. เพื่อส่งเสริมทักษะการฟัง พูด อ่านและเขียน

วิธีดำเนินการ

1. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ๆ ละ 5 คน
2. แจกบทสนทนา/เนื้อเรื่องให้อ่าน 1 รอบ หรือให้ฟัง
บทสนทนา/เนื้อเรื่องจากครูพูดหรือจากเทป 1 รอบ
3. แจกข้อความซึ่งตัดแยกออกจากกันแล้ว กลุ่มละ 1 ชุด
4. ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันเรียงบทสนทนา/เนื้อเรื่องจากที่ได้อ่าน
หรือจากการฟัง ให้ตรงกับเรื่องที่ได้อ่าน หรือได้ฟัง แล้ว
เขียนคัดลอกข้อความทั้งหมดในกระดาษคำตอบและตอบคำถาม
ท้ายเรื่อง
5. อ่านข้อความให้เพื่อน ๆ ทั้งชั้นฟัง ทีละกลุ่ม

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. นักเรียนสามารถจำรูปแบบประโยคต่าง ๆ ได้ดีและสามารถ
นำไปใช้ได้เหมาะสมกับสถานการณ์ต่าง ๆ
2. นักเรียนได้รับประสบการณ์ทักษะทางภาษาครบทั้ง 4 ทักษะ
ได้แก่ การฟัง พูด อ่านและเขียน

กิจกรรม มาสัมภาษณ์ฉันสิ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อฝึกความคล่องตัวในการถาม - ตอบคำถามเพื่อหาข้อมูล
(Asking for Information)

วิธีดำเนินการ

1. ให้นักเรียนชายจับคู่กับนักเรียนหญิงแต่ละคู่มารับ Worksheet
คนละ 1 แผ่นซึ่งมีข้อมูลที่แตกต่างกัน (Information Gap)
2. ให้นักเรียนใช้โครงสร้างประโยคที่เรียนมาเพื่อถามข้อมูลจาก
คู่ของตนเอง แล้วเติมคำตอบลงใน Worksheet ให้
ถูกต้องสมบูรณ์
3. เมื่อได้ข้อมูลครบถ้วนแล้ว นำส่งครูผู้สอนพร้อมกับสนทนาให้
ครูฟัง อย่างน้อยคนละ 1 ประโยค

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. นักเรียนมีความคล่องในการใช้ภาษาตาม - ตอบโดยใช้ภาษาอังกฤษเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ขาดหายไป
2. นักเรียนเกิดความมั่นใจและภาคภูมิใจ

กิจกรรม Word Order Game

วัตถุประสงค์

1. เพื่อฝึกการเรียงคำให้เป็นประโยคที่ถูกต้องด้วยวิธีการที่สนุกสนาน
2. เพื่อทบทวนโครงสร้างประโยคที่เรียนไปแล้ว

วิธีดำเนินการ

1. แบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม ๆ ละ 5 คน
2. แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนมารับซองบัตรประโยคที่ตัดเป็นคำ ๆ กลุ่มละ 1 ซอง
3. ให้สมาชิกทุกคนในกลุ่มช่วยกันเรียงบัตรประโยคที่ตัดไว้เป็นคำ ๆ ให้เป็นประโยคที่ถูกต้อง สมบูรณ์
4. เขียนประโยคที่เรียงแล้วลงในกระดาษที่ครูแจกให้
5. นำซองบัตรประโยคส่งคืนและนำซองบัตรประโยคใหม่ไปเรียงเป็นประโยคและเขียนประโยคที่เรียงถูกต้องลงในกระดาษ
6. ทำกิจกรรมเช่นนี้ไปเรื่อย ๆ ภายในเวลา 10 นาทีหรือ 15 นาที (ขึ้นอยู่กับความยากง่ายของเนื้อหา) กลุ่มที่เขียนได้มากที่สุดและถูกต้องเป็นผู้ชนะ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. นักเรียนมีความคล่องในการเรียงคำเป็นประโยค
2. นักเรียนสามารถจดจำโครงสร้างประโยคได้ถูกต้อง

เพลง

วัตถุประสงค์

1. เพื่อทบทวนความแม่นยำของคำศัพท์ที่เรียนไปแล้ว

2. เพื่อสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่สนุกสนาน เกิดความรัก
และมีเจตคติที่ดีต่อวิชาภาษาอังกฤษ

3. เพื่อทบทวนเนื้อหาที่เรียนไปแล้ว

เพลงที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วยเพลงที่แต่งขึ้นใหม่จาก
เนื้อหาในบทเรียน และคัดสรรเพลงที่แต่งไว้แล้วซึ่งมีความสอดคล้อง เหมาะสมกับเนื้อหาที่สอน
ได้แก่ เพลง Classroom Expressions เพลง How old are you now ?
เพลง Where are you going ? เพลง How long / How tall / How old
เพลง Twelve Months และเพลง Who's older / taller / weighs more ?

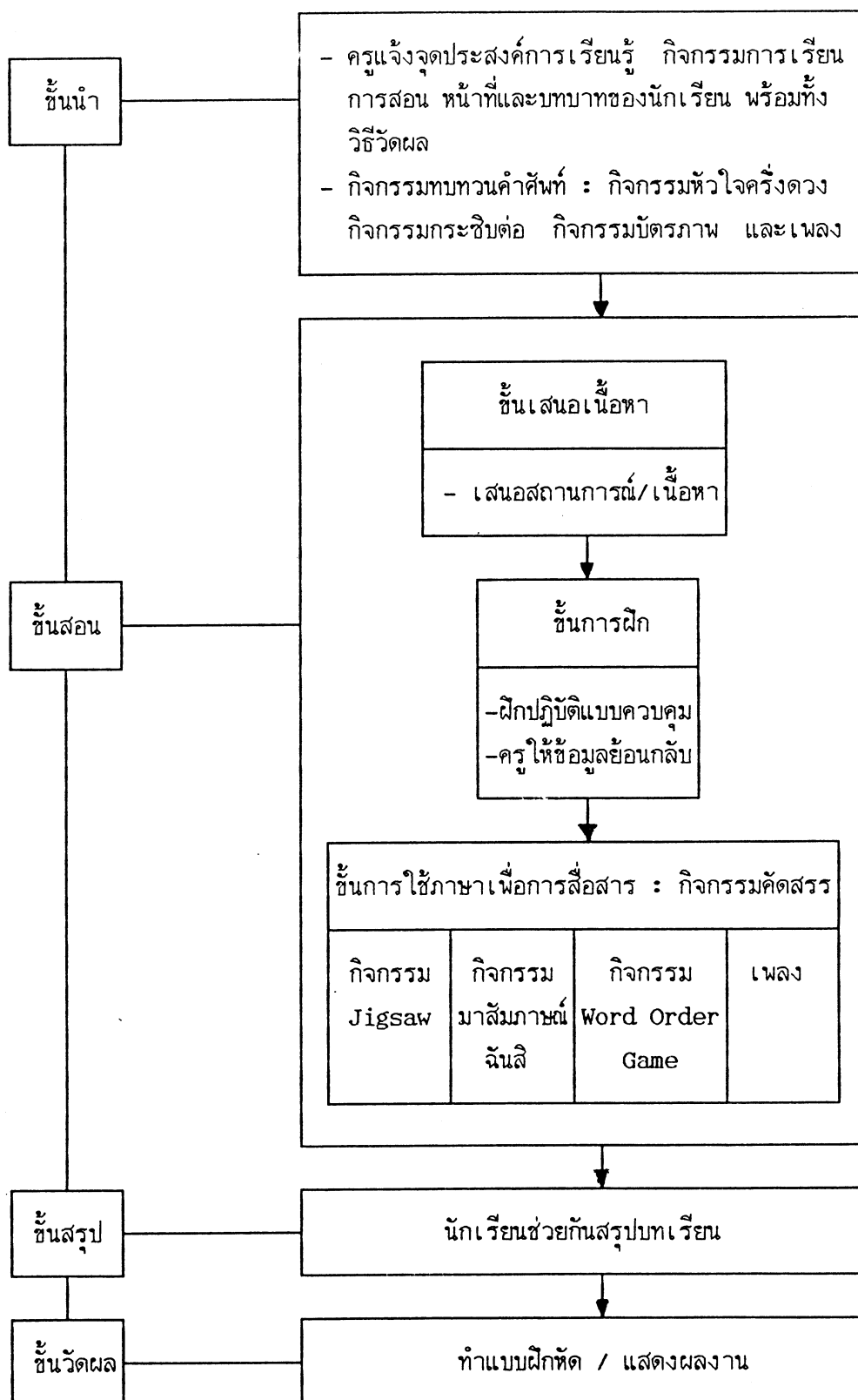
วิธีดำเนินการ

1. ตัดแผนภูมิเพลงบนกระดานดำ
2. นักเรียนอ่านเนื้อเพลงบนกระดานและร่วมกันอภิปรายถึง
ความหมายของเนื้อเพลง
3. ฟังเพลงจากเทป 2 รอบ
4. นักเรียนร้องตามครูทีละท่อน
5. นักเรียนร้องพร้อมกันทั้งชั้น
6. เมื่อนักเรียนสามารถร้องเพลงได้คล่องแล้ว สามารถฝึกการ
ถ่ายโอนเนื้อเพลง โดยใช้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับตัวนักเรียนหรือให้
นักเรียนแสดงท่าทางประกอบเพลงได้

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. นักเรียนสามารถจดจำคำศัพท์และโครงสร้างประโยคได้ดีขึ้น
2. นักเรียนมีความสุขสนุกสนานและมีเจตคติที่ดีต่อวิชาภาษาอังกฤษ

รูปแบบการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมคัดสรรเพื่อการสื่อสาร ที่ได้รับการ
พัฒนาแล้ว สามารถสรุปได้ดังแผนภูมิต่อไปนี้

แผนภูมิที่ 7 ผลการพัฒนารูปแบบการสอนภาษาอังกฤษ โดยใช้กิจกรรมคัดสรรเพื่อการสื่อสาร

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนตามรูปแบบการสอนภาษาอังกฤษ โดยใช้กิจกรรม
 คัดสรรเพื่อการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพนั้น ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรง ได้แก่ ครู และนักเรียน
 ต้อง เข้าใจบทบาทและแสดงพฤติกรรมให้ถูกต้องดังนี้

บทบาทและพฤติกรรมของครู

- 1) มีความแม่นยำและชัดเจนในการนำเสนอเนื้อหา
- 2) มีความคล่องแคล่วในการดำเนินกิจกรรมคัดสรรเพื่อการสื่อสาร ทั้ง 4
 กิจกรรม
- 3) ใช้คำถามกระตุ้นให้นักเรียนได้ฝึกฟัง ฝึกพูด ฝึกคิดตาม ฝึกทำกิจกรรม
 จากสิ่ง ที่ได้ฟัง
- 4) ให้การเสริมแรงตลอดเวลา และการช่วยเหลือ แนะนำที่ดีในการใช้ภาษา
- 5) มองข้ามความผิดพลาดเล็ก ๆ น้อย ๆ เพื่อให้นักเรียนเกิดความมั่นใจใน
 การใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร
- 6) ให้ความเป็นกันเอง และมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับนักเรียน
- 7) ให้ความสนใจนักเรียนเป็นรายบุคคล เพื่อศึกษาพัฒนาการทางภาษาและให้
 ความช่วยเหลือนักเรียนแต่ละคนได้ถูกต้อง

บทบาทและพฤติกรรมของนักเรียน

- 1) มีความกระตือรือร้น และตั้งใจทำกิจกรรมคัดสรรเพื่อการสื่อสารที่ได้รับ
 มอบหมาย
- 2) ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมกลุ่มร่วมกับเพื่อน ๆ
- 3) หมั่นพูดภาษาอังกฤษทุกครั้งที่มีโอกาส
- 4) นักเรียนที่เรียนเก่ง ควรเป็นพี่เลี้ยง คอยให้คำแนะนำ ช่วยเหลือเพื่อน
 เพื่อให้ตนเองมีทักษะทางภาษาดีขึ้นและช่วยเหลือเพื่อนที่เรียนอ่อนให้มีความ
 มั่นใจในการใช้ภาษามากยิ่งขึ้น
- 5) เมื่อพบปัญหาในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร ควรปรึกษาครูผู้สอน

5.3.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้กิจกรรมคัดสรรเพื่อการสื่อสาร มีผลสัมฤทธิ์ทาง
 การเรียนวิชาภาษาอังกฤษเฉลี่ยร้อยละ 74.25 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ความรอบรู้ที่กำหนดร้อยละ 60
 และจำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ความรอบรู้คิดเป็นร้อยละ 83.87 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้

ร้อยละ 70

5.3.3 เจตคติต่อวิชาภาษาอังกฤษ นักเรียนส่วนใหญ่มีเจตคติต่อวิชาภาษาอังกฤษอยู่ในระดับดี และหลังจากเรียนภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมคัดสรรเพื่อการสื่อสาร นักเรียนมีเจตคติต่อวิชาภาษาอังกฤษสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

5.4 ข้อเสนอแนะ

จากประสบการณ์ในการวิจัยเชิงปฏิบัติการ เพื่อพัฒนารูปแบบการสอนภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้กิจกรรมคัดสรรเพื่อการสื่อสาร ผู้วิจัยพบข้อเสนอแนะในประเด็นต่าง ๆ อันจะเป็นประโยชน์แก่ผู้สนใจที่จะศึกษางานวิจัยนี้ต่อไป ดังนี้

5.4.1 ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

1) เพลงที่นำมาใช้ในกิจกรรมต่าง ๆ ควรเป็นเพลงที่มีทำนองสนุกสนานและเป็นทำนองที่นักเรียนในห้องคุ้นเคย มีความคุ้นเคย เนื้อเพลงสั้น จะช่วยให้เกิดความสนุกสนาน นักเรียนสามารถร้องและจำเนื้อเพลงได้ดี

2) การนำกิจกรรมคัดสรรเพื่อการสื่อสารทั้ง 4 กิจกรรมไปใช้ ระยะแรกนักเรียนยังไม่คุ้นเคยกับกิจกรรมต่าง ๆ ครูผู้สอนควรให้เวลานักเรียนได้ปรับตัว และควรอดทนอย่าใจร้อน หรือดุๆ แต่ควรให้การเสริมแรง กระตุ้นให้นักเรียนมีความกล้าในการร่วมกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้นักเรียนมีความมั่นใจและกล้าใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารได้ด้วยตนเอง

3) แบบฝึกหัดท้ายแผนการสอน ควรมีความยากง่ายเหมาะสมกับระดับความสามารถของนักเรียน และควรมีตัวอย่างประกอบ เพื่อให้นักเรียนที่เรียนอ่อนสามารถประสบความสำเร็จในการทำแบบฝึกหัด และเกิดความภาคภูมิใจในตนเอง

4) ครูผู้สอนควรสนใจนักเรียนเป็นรายบุคคล เพราะนักเรียนแต่ละคนย่อมมีความสามารถแตกต่างกัน เมื่อครูผู้สอนพบปัญหาของนักเรียนที่แตกต่างกันควรให้ความช่วยเหลือให้เหมาะสมกับระดับความสามารถของนักเรียนที่แตกต่างกันนั้นด้วย

5.4.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยต่อไป

1) การวิจัยเชิงปฏิบัติการ เป็นการทำงานที่ต้องมีการประสานงานระหว่างผู้วิจัย ผู้ร่วมวิจัย และนักเรียน ตลอดระยะเวลาทำการวิจัย ดังนั้นผู้วิจัยจำเป็นต้องมีปฏิสัมพันธ์อันดีต่อผู้ร่วมงานวิจัย มีน้ำใจ ยอมรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากผู้ร่วมงานวิจัย เพื่อนำไปสู่การปรับปรุง พัฒนางานวิจัยให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2) ควรใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปฏิบัติการ ทำการวิจัยในกลุ่มประสบการณ์อื่นในระดับชั้นอื่น เพื่อปรับปรุงและพัฒนาประสิทธิภาพของรูปแบบการสอนในกลุ่มประสบการณ์อื่น ๆ ให้ดีขึ้น

3) ควรนำรูปแบบการสอนโดยใช้กิจกรรมคิดสรรเพื่อการสื่อสารไปทดลองศึกษาวิจัยในวิชาภาษาไทย สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา

4) ควรทำการวิจัยโดยใช้กิจกรรมคิดสรรเพื่อการสื่อสาร เพื่อพัฒนาทักษะการเขียนวิชาภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6